

„Rendes ünnepléshez kell a pénz”

Hány fia van?

Három.

Itt laknak-e?

Kettő itt feljebb lakik, András itt mellettem.

Ők is járnak dolgozni?

Napszámra. Ősszel, tavasszal, valami pityókáért.

Senki nek nincs állandó munkahelye?

Nincs. Itt volna a gyárba, de olyan felvételeket csináltak itt a gyárba az itteni népség, normálisan magyar, egy része meg sem állja a helyét. Inkább isznak a munkahelyen is, nem azt mondom, hogy az egész cigányt vennék fel, de legalább az a munkavezető, akit ismer, hogy családos ember, megbízható, azokból kettőt, hármat, hogy a családját tudja fenntartani, legalább a családját tudná eltartani, s nem vettek fel, azt mondják, hogy még azokat is el kell engedjék, aki fel van véve.

A fiatalok tanulnak? Járnak iskolába?

A gyermekek járnak, de most szabadság van. Már vannak olyanok is, hogy írni-olvasni jól tud. Nagyobb butaság volt, de annyira kifejlődtek, az iskola annyira helyre tette őket, hogy most tudnak írni-olvasni. S jó, mert a gyerekek le vannak foglalva.

Vannak olyan gyerekek, akik kellene iskolába járjanak, de nem járnak?

Járnak, elmennek, vannak olyan esetek, hogy a ruháskáikat megmossák, s amíg meg nem szárad, nem tudnak menni, de nincsen gond, az egész cigánygyermek jár.

Az államtól a segélyeket megkapják?

Igen, megkapják, de kevés.

Melyek a legnagyobb ünnepek, amit megünnepelnek?

Újév, karácsony, ezek a nagyobbacska ünnepek.

Keresztelő?

Igen, de az is gyengén megy.

Miért megy gyengén?

Rendes ünnepléshez kell a pénz, az ember kiöltözik, elmegy kirándulni. Máshol, tudja vannak a gazdagabb cigányok városon, munkahelyük van, vagy bizsnyicárok, s pénzzel dolgoznak, pénzzel játszódnak, megint más, nem mint mi, szegények itt faluhelyen. Egy részének kocsija, s mégis másabb, azt maga is lássa, hogy a bizsnyicárok járnak külföldre, a határokat, más vonalon vannak. Ez nagyon nehéz, hogy valami munkahely ne legyen ennyi embernek.

Körülbelül hányan vannak itt?

Hát vagyunk, mert munkás ember van vagy ötven, a családok, amelyik felvételes munkát tudna képviselni. Lenne, mondjuk egy gyár vagy valami, a gyűlésen is volt fel dolgozva. Itt erőst szegénység van, például ősszel elhívják napszámra, kell szedni három-négy nap, de pénzt nem tud elvenni, mert pityókat kell beszerezni, ha pénzt veszen el, étlen döglök meg a télen. Ha volna egy akkora birtok, hogy megteremne minden családnak, ha több nem, tíz zsákocskas pityóka, akkor az es nagy előzés volna, mert ősszel, amikor kell menni dolgozni, akkor azt mondanám, hogy lejt erre, vagy szalonnát veszek, vagy annyira meggyűljön, hogy egy süldöcskét, volna mihez hozzányúlni. Kopasz pityókával letelel, s egy részének nem is elég, mert vannak itt olyan becsületlenek is,

nem is hívják pityóka szedni sem el, mert cigánykodnak, mert ki mutatta a foga fehérjét, mondják, hogy te többet nem jöhetsz, az aztán nehéz telet visel. Megköt egy seprűt vagy egy kosarat, s viszi egyik ajtótól a másikig.

Mi az ami jellemzi a leginkább a cigányokat?

A szegénység, ha az embernek lenne valami elfoglaltsága, amit a gyűlésen is fel volt dolgozva, megmondtam, hogy van itt sok olyan ember, amelyik el kellene legyen foglalva, s nincs foglalása, mindenre képtelenek, nincs ahol dolgozzanak...

